N° 82. 1863.

P. KLEEUWENS EN ZOON GOES BOEKHANDEL

MIDDELBURGSCHE COURANT.

Donderdag 9 Julij.

Editie van woensdag avond 8 ure.

AANBESTEDING.

Op vrijdag, den 17 julij 1863, des voormiddags ten 10 ure, zal, onder nadere goedkeuring, door den commissaris des konings in de provincie Zeeland, of bij zijne afwezigheid door een der leden van de gedeputeerde staten; en in bijzijn van den hoofdingenieur van den waterstaat, in het 11e district, aan het lokaal van het provinciaal bestuur, te Middelburg, worden aanbesteed:

Het doen van eenige vernieuwingen aan 's rijks zeeweringen te Vlissingen.

Deze aanbesteding zal geschieden bij enkele inschrijving.

Het bestek ligt ter lezing aan het lokaal van het ministerie van binnenlandsche zaken, aan dat van het provinciaal bestuur van Zeeland, te Middelburg, en op alle zoodanige plaatsen, alwaar gewoonlijk de bestekken van waterstaatswerken in gemelde provincie ter lezing gelegd worden.

Zullende den 7en en 4en dag vóór de besteding de noodige aanwijzing in loco worden gedaan, en voorts nadere inlichtingen te bekomen zijn aan het bureau van den hoofdingenieur van den waterstaat jhr. Ortt, te Middelburg, en bij den ingenieur van Dorth, aldaar.

's Gravenhage, 24 junij 1863.

Van wege den minister,
De secretaris-generaal,
J. SCHRöDER.

De commissaris des konings in de provincie Zeeland verwittigt de belanghebbenden, dat de provinciale staten van dit gewest *eene openbare vergadering zullen houden op* vrijdag den 10 dezer, des voormiddags ten tien ure.

Middelburg, den 8 julij 1863.

De commissaris des konings voornoemd,
R. W. VAN LIJNDEN.

BINNENLAND.

Middelburg 8 Julij.

De kommissaris des konings heeft gisteren avond de zomervergadering der provinciale staten van Zeeland geopend. In deze zitting is mededeeling gedaan dat de heer C. Schout Velthuijs, te Sluis, om redenen van gezondheid, zijn ontslag als lid der staten heeft genomen. Overigens bepaalden de werkzaamheden zich tot de mededeeling van ingekomen stukken, het benoemen eener kommissie voor de verzoekschriften en het splitsen der vergadering in afdeelingen. *Voor een en ander verwijzen wij naar het in dit* nommer opgenomen verslag.

Aan een gedeelte der leden van de provinciale staten wordt heden en aan een ander gedeelte morgen door den kommissaris des konings een diner aangeboden.

Bij het mededeelen van eenige bijzonderheden uit het verslag door burgemeester en wethouders aan den gemeenteraad gedaan over het jaar 1862, hebben wij getracht, wat de keus betreft der punten die we aanstipten, ons zoo veel mogelijk op een onzijdig standpunt te plaatsen. Nogtans zou het dezen of genen kunnen voorkomen dat wij bij de schaduwzijde langer hadden verwijld dan bij de lichtzijde. Maar, waarlijk, *slechts een enkel lichtpunt hebben wij ter* naauwernood hier en daar kunnen ontdekken. Hoe zwaar ons die verklaring ook vallen moge, wij moeten haar hier neerschrijven: bij het overzien van den toestand onzer gemeente in 1862 doet zich bijna alles donker voor, en men behoeft volstrekt niet tot de pessimisten te behooren om hierin met ons eenstemmig te oordeelen.

Maar wordt er dan geen enkele gunstige mededeeling in het jaarverslag aangetroffen? Zeer zeker: men vindt er vermeld, en wij gelooven dit gaarne, dat ons archief op voortreffelijke wijze geordend wordt, dat de schutterij goede diensten bewijst, dat de openbare rust en veiligheid niet verstoord zijn geworden, dat de brandbluschmiddelen in goeden staat verkeeren, enz. Wij willen het gewigt dezer mededeelingen gaarne erkennen, maar wien zal het bevreemden dat onze aandacht daarvan spoedig wordt afgetrokken waar men ons als het ware te gemoet voert: de bevolking vermindert, de armoede neemt toe, handel en nijverheid kwijnen, de financiën verkeeren in weinig bevredigenden staat! Dit laatste wordt wel niet met ronde woorden gezegd, maar wij durven het er gerust bijvoegen, en het zal ons geen moeite kosten later deze bewering te staven.

De bevolking vermindert, de armoede neemt toe, handel en nijverheid kwijnen, de financiën verkeeren in weinig bevredigenden staat! Wat is er meer noodig om de overtuiging te vestigen dat de toestand van Middelburg aller bedroevendst is.

Dezen openlijk te bespreken is een pijnlijke taak, maar toch wij gevoelen dat het oogenblik daartoe gekomen is en onvergefelijk zijn zouden wij niet trachten de oogen te openen van hen, die welligt nog wanen „que tout va pour le mieux dans le meilleur des mondes!" Het zal althans zijn nut hebben dat de aandacht meer op dit onderwerp gevestigd wordt. Eene schromelijke aanmatiging van onze zijde zou het zijn, indien wij meenden, bij openbaring van het kwaad, tevens het geneesmiddel te kunnen voorschrijven; maar toch willen wij van tijd tot tijd, naar mate de omstandigheden daartoe aanleiding geven, enkele wenken aan meer bevoegden ter overweging aanbieden.

Sedert 1857 bepalen de verslagen van burgemeester en wethouders zich betrekkelijk handel en scheepvaart blootelijk tot het overnemen van het verslag 't welk door de kamer van koophandel en fabrieken alhier aan den kommissaris des konings wordt ingezonden, en opmerkelijk is het dus dat dit verslag thans voor het eerst door eene inleiding wordt voorafgegaan. Zij dient blijkbaar om op den ongunstigen toestand opmerkzaam te maken, hoewel er wordt bijgevoegd dat de handelsgeest niet geheel is uitgedoofd en dat zich nu en dan daarvan gelukkigerwijze nog eenige sporen vertoonen. Het zij ons echter vergund hier op te merken dat de getuigen, die tot het bevestigen van het bestaan dier sporen worden opgeroepen, slechts zeer onbestemd zich verklaren. Ook burgemeester en wethouders schijnen daar niet veel waarde aan te hechten, althans zij laten op de aangehaalde zinsnede onmiddellijk volgen dat de opbeuring of de geheele ondergang van den middelburgschen handel afhangen van eene al of niet spoedige verbinding van Walcheren met het vaste land en het graven van een kanaal door Walcheren in verband met de afdamming van het Sloe.

Het verslag laat zich zeer bepaald uit ten opzigte van den handel in voortbrengselen van den landbouw. In ons vorig nommer hebben wij de uitdrukkingen hierop betrekkelijk vergeleken met die van vroegere verslagen. Wij zagen er uit dat de markt in granen in 1851 nog al van beteekenis, in 1854 zelfs aanmerkelijk genoemd wordt en dat vermindering eerst van 1858 dagteekent. Natuurlijk nemen wij de feiten aan zoo als die in het verslag worden opgegeven, zonder dat wij omtrent hunne juistheid een onderzoek kunnen instellen, hoezeer het vermelde betreffende den handel in 1859 ons daartoe vrij dringend uitlokt. Hetgeen we daar lezen is ons toch niet regt verklaarbaar. De aanvoer uit de Zeeuwsche eilanden, zoo lezen wij daar, was gelijk aan dien *in 1856 en 1857 doch minder dan in 1858, terwijl wij uit* het vorig verslag vernemen dat de handel in 1858 met België belangrijk minder was dan anders en dat het meerendeel zich tot het binnenland bepaalde. Daar wij nu niet vermeld vinden dat de binnenlandsche handel aanzienlijker was dan vroeger, rijst onwillekeurig de vraag of men in de eerste jaarverslagen omtrent den toestand niet wat al te gunstig gestemd was.

In elk geval schijnt de graanhandel sedert 1859 zeer in verval te zijn gekomen. De oorzaken die hiervoor worden opgegeven, en waarbij men welligt nog zou kunnen voegen dat velen hunne landbouwprodukten ter rotterdamsche markt brengen, geven ons regt tot de onderstelling dat hetgeen hierboven ten opzigte van den ondergang van den middelburgschen handel in het algemeen gezegd is, vooral *ook op den graanhandel van toepassing is. Wij achten dit* punt van bijzonder gewigt, omdat in eene provincie waar de landbouw het voornaamste middel van bestaan uitmaakt eene hoofdmarkt voor zijne voortbrengselen van groote beteekenis is. Wij zouden te wijdloopig worden wanneer wij hier het veelzijdig voordeel wilden nagaan dat er in het bezit van een uitgebreiden graanhandel gelegen is. Alleen vinde daarom hier de opmerking hare plaats dat, naar onze meening, het nut en het voordeel, 't welk eene bloeijende graanmarkt oplevert, te veel worden voorbij gezien, evenzeer als dat van den zoogenaamden kleinhandel. Waar van handel sprake is, let men menigmaal ten onregte uitsluitend op den groothandel. Ontzaggelijk veel waarde wordt er soms gehecht aan het getal schepen dat men in de groote vaart heeft, terwijl op den staat van een meer nederigen handel en op het debouché voor den kleinhandel veelal te weinig wordt acht geslagen. En toch is het de laatste die meer onmiddellijk voordeelen aan een groot gedeelte der bevolking oplevert. Kan daarvan ook de oorzaak zijn dat de resultaten van laatstgemelden handel meer aan de algemeene opmerkzaamheid ontsnappen? Niet enkele kolossale fortuinen worden daardoor verkregen, maar de algemeene welvaart is er voor een groot deel van afhankelijk. Men lette hier vooral niet alleen op hetgeen men ziet, maar ook op hetgeen men niet ziet. Niemand zal als het hoogste land aanmerken de streek waar enkele bergen hunne kruinen onafzienbaar hoog verheffen, maar wel deze waarvan de oppervlakte over het algemeen die van andere in hoogte overtreft. De geringste takken van nijverheid mogen daarom mede niet aan de opmerkzaamheid ontsnappen en ook tot het opbeuren van deze gelooven wij dat verbetering der middelen van gemeenschap mede eene hoofdvoorwaarde is.

Dat bij den tegenwoordigen staat onzer nijverheid — wij nemen het woord hier in zijne ruimste beteekenis — de bevolking vermindert, kan geene bevreemding wekken, al moet men toestemmen dat daartoe ook nog andere oorzaken het hare bijbrengen.

Het getal der personen die de gemeente verlaten hebben bedraagt 262 meer dan dat van hen die zich hier gevestigd hebben. Op eene bevolking van 16000 zielen is dat cijfer aanmerkelijk. De beide vorige jaren heeft het zelfde verschijnsel, hoewel in mindere mate, zich voorgedaan, en mogt het geregeld toenemen, onze bevolking zou binnen zeer weinige jaren tot een zeer onbeduidend cijfer gebragt zijn. Wij noemden het getal 262 aanzienlijk. Ten opzigte van de *welvaart der gemeente wordt het echter nog van veel meer beteekenis*, wanneer men het niet geheel op zich zelf beschouwt, *maar met andere mededeelingen in verband brengt.* Het verslag van den toestand van het armwezen leert ons toch dat vele armlastigen uit andere gemeenten zich hier hebben gevestigd, dagelijks nog komen vestigen en zich in de ledige woningen alhier nederzetten, waartoe zij — zoo lezen wij in het verslag — te gereeder worden uitgelokt door de onbekrompen weldadigheid, zoowel van de bijzondere personen als van de vele hier bestaande instellingen waarvan ook die armen spoedig hun deel weten te verkrijgen. Is het getal armen dus met van elders komenden vermeerderd en desniettegenstaande de bevolking verminderd, dan zal — daar, voor zoo ver wij weten, ook geene verplaatsing van eigenaren van groote improduktieve kapitalen heeft plaats gehad — de vermindering wel moeten gezocht worden in eene klasse van nuttige werkzame en daardoor voordeel aanbrengende menschen. *Het verlies dat door hun vertrek* geleden wordt, kan in dat geval zeker wel op het tienvoud *gerekend worden van hetgeen de opgegeven cijfers schijnen* aan te duiden.

Dat onder omstandigheden als hierboven zijn aangewezen ook de toestand der financiën bezwaarlijk gunstig zijn kan, is ligtelijk na te gaan, evenzeer als dat de sedert jaren bestaande min gunstige toestand van deze ook op den bloei der gemeente noodlottig terugwerkt. Het grootste gedeelte der bevolking, zij die in handel, nering, ambachten en handwerk hun bestaan zoeken, gaat onder de tegenwoordige omstandigheden gebukt, en juist daarvan worden groote offers gevergd. De belastingen op voorwerpen van verbruik bragten immers ruim f 162.000 op, terwijl aan direkte belastingen (opcenten op 's rijks direkte belastingen en hoofdelijken omslag) *slechts ruim f 41.000 werd geheven.*

Wij moeten echter thans over dit punt vlugtiger heen*stappen dan het belang der zaak schijnt te eischen, maar wij* stellen ons voor binnen kort de inrigting van onze plaatselijke belastingen te vergelijken met die van andere gemeenten, waarvan het aantal inwoners aan dat van Middelburg het meest nabij komt. Wij zullen dan tevens de redenen uiteenzetten welke ons doen wenschen dat de ingediende wetsontwerpen tot wijziging van 's rijks belastingstelsel worden aangenomen, waardoor de gemeenten alsdan genoodzaakt zullen zijn hun belastingstelsel in den zelfden geest te hervormen.

Maar is nu de wijze waarop de belastingen verdeeld zijn vooral drukkend voor de ingezetenen en belemmerend voor den bloei der gemeente, ten opzigte van den staat van het financiewezen zijn het vooral de uitgaven die eene zorgvuldige herziening en strengen toets vorderen. De omstandigheden — *wij erkennen dit gaarne — te dien aanzien zijn* voor Middelburg niet gunstig. Als overblijfsel van een groote druk bevolkte stad zijn er thans een aantal grachten, straten en pleinen waar de huizen nog slechts zeer schaars vertegenwoordigd worden, maar die toch belangrijke sommen tot onderhoud vorderen. Daarbij blijft het kostbare onderhoud van een desniettemin schier onbruikbare haven een kanker die voortdurend aan onze financiën knaagt. Een zuinig beheer kan zeker op het bedrag dezer onvermijdelijke uitgaven van grooten invloed zijn, maar zwaar zullen zij steeds blijven drukken op de schouders der burgerij, ten ware meerdere bevolking het torschen van den last ligter mogt maken en de regering tot verbetering van onzen waterweg te hulp komt. Maar reeds van dit oogenblik moet het denkbeeld geheel worden uitgeroeid dat Middelburg als *de hoofdplaats eener provincie zekeren staat heeft te voeren,* dat het verpligt is uitgaven te doen die andere gemeenten *van gelijke bevolking zich niet zouden getroosten.* Wat niet aller noodzakelijkst is, moet — het is meer dan tijd — vermeden worden. En bij de innige overtuiging die wij daaromtrent voor ons zelven hebben, mogen wij wel de vraag ook tot anderen rigten of het huishoudelijk beheer der gemeente niet op te groote leest is geschoeid; of op de uitgaven voor policie, bij eene zoo rustige en welgezinde bevolking als de onze, niet te bezuinigen valt; of niet onze straatverlichting, al is zij verre van schitterend, te kostbaar is; of de uitgave van ruim f 4000 voor het gymnasium, waarvan in de laatste vijf jaren 10, 13, hoogstens 15 leerlingen hebben gebruik gemaakt, wel geheel kan geregtvaardigd worden? Eene blijde boodschap zou de verschijning der eerstvolgende gemeente begrooting wezen, indien zij blijken droeg van een ernstig streven om de *meest mogelijke zuinigheid te betrachten.*

Geen krachtiger middel voorzeker bestaat er om die zuinigheid te bevorderen dan het toonen van eene algemeene en levendige belangstelling in alles wat het beheer der gemeente betreft. Maar die belangstelling ten onzent, hoe zwak toont zij zich telkens als eene vakature in den gemeenteraad eene nieuwe keuze noodzakelijk maakt! Hoe gering blijkt zij te zijn door het bestaan van slechts eene kiesvereeniging! En toch is die belangstelling eene onvermijdelijke voorwaarde tot redding uit een toestand waarmede slechts zeer weinigen tevreden zijn.

Ook wij hechten een onberekenbaar gewigt aan de verwezenlijking der plannen omtrent een nieuwen waterweg. Niemand kan meer dan wij doordrongen zijn van het noodzakelijke om ons eiland spoedig aan het spoorwegnet te verbinden. Maar dit mag ons niet beletten te waarschuwen dat men niet van de verwezenlijking van deze waarlijk bemoedigende vooruitzigten uitsluitend heil verwacht. De verwachtingen zijn schoon, maar de vruchten zouden bij onverschilligheid voor altijd kunnen verloren gaan.

Laat ons dan de oogen openen, de handen uitsteken, laat ons waakzaam en werkzaam zijn, opdat het ons niet ga als den man die, in de hoop op eene erfenis, onbezorgd en in roekeloosheid zijne dagen doorbragt en die, toen de erfenis hem eindelijk ten deel viel, naar geest en ligchaam te zeer was uitgeput om er het volle genot van te kunnen smaken.

Eergisteren werd in de koncertzaal alhier door de kommissie Loon voor werk haar 25ste jaarlijksch verslag uitgebragt bij monde van haren voorzitter, den heer A. M Cramer.

De spreker begon met te verklaren waarom de kommissie gemeend had aan deze zamenkomst — hoe zeer die ook voor haar zelve buitengewoon gewigtig was en rijk aan aangename herinneringen — geene meerdere feestelijkheid te moeten bijzetten, namelijk, omdat voor armen-inrigtingen voortdurende en opgewekte werkzaamheid wel meer paste dan feestvieringen, alsmede omdat het publiek doorgaans juist niet veel belangstelling voor deze verslagen betoond had.

De ontvangen bijdragen beliepen in 't geheel f 3620, dat is f 20 meer dan in de twee laatste jaren. Nogtans had de kommissie geoordeeld slechts op eene kleine schaal, zoo wel wat het getal werklieden als den werktijd betreft, te moeten werken. Zij had daartoe besloten met het oog eensdeels op de min gunstige uitkomsten der laatste jaren en op de betrekkelijk mindere behoefte, anderdeels ook op eene mogelijke ontbinding of althans verandering in de zamenstelling der kommissie in dit jaar. Er hadden zich ook minder werkbegeerenden dan anders aangemeld, namelijk 333. Van dezen werden 30—40 man in de werkplaats aangesteld, en gemiddeld 30 aan de bolwerken. Daar deze laatsten echter slechts voor een bepaalden tijd werken, naar de grootte hunner huisgezinnen, en dan door anderen vervangen worden, zoo waren hier in het geheel 127 man geplaatst. (De eerste 20 hadden te zamen 97 kinderen beneden de 15 jaren, die alléén in aanmerking genomen worden, en zij hadden 6 a 7 weken werk, tegen 60 cent daags). In ruim 150 huisgezinnen werd touw geplozen, waarmede gemakkelijk 60 cent 's weeks verdiend werd.

In het geheel werd aan werkloon uitbetaald f 3650, voorzeker een zeer laag bedrag, door de opgegeven redenen, hoezeer in onze werkelooze stad nog altijd geene onbelangrijke som. De werkvakken gaven slechts ongunstige resultaten, de spijkermakerij door het zeer lage arbeidsloon voor zeer keurige bewerking, de touwpluizerij door den slechten prijs van het kalefaatwerk. Alleen de timmerwinkel werkte, mede door eene bestelling van den heer A. H. G. Fokker, voordeeliger, maar op eene kleine schaal: daar had men met opoffering van f 30 a f 40, f 230 aan werkloon kunnen uitbetalen. In het geheel was aan grondstof verbruikt voor f 2100. Het daaruit vervaardigde fabriekaat was moeijelijk te bereekenen, daar er nog veel van 't vorig jaar was. Nu was nagenoeg alles verkocht, met uitzondering van eenige tuinstoelen en schuijerwagens, netten, touwmatten en koperen spijkers, maar daarentegen had de kommissie ook geene schulden.

Wederom was door de kommissie ernstig in overweging genomen of ook de tijd gekomen ware, dat zij zich behoorde te ontbinden; doch had zij eenstemmig geoordeeld, dit nog vooreerst uit te moeten stellen. De grond van dit besluit was, dat de armoede hier ter stede ten deele uit gebrek aan werk voortkwam. Wel was deze oorzaak niet zoo algemeen, als wel eens — onbedachtzaam — gezegd werd, daar velen liever aalmoesen ontvangen dan arbeiden wilden, en zelfs voor het voorhanden werk niet altijd geschikte werklieden te vinden waren, maar toch moest het ten deele erkend worden. Alzoo mogt dan, terwijl de partikuliere industrie in dit gebrek helaas niet genoegzaam voorzag, het bestaan van Loon voor werk vooreerst nog wel noodig en weldadig geacht worden, ondanks de groote bezwaren, die, gelijk de spreker uit onderscheiden voorbeelden hier te lande aantoonde, aan zulke werkinrigtingen verbonden zijn. Natuurlijk moest de kommissie hierbij op de voortdurende milde ondersteuning onzer meergegoede stadgenooten rekenen; maar daaraan mogt zij ook op grond eener vijf en twintigjarige zeer heuchelijke ondervinding niet twijfelen, terwijl zij er van haren kant ook levendig van doordrongen was, dat armeninrigtingen evenmin als de armen roekeloos op de weldadigheid mogen steunen. Daarbij mogt de kommissie hopen in haar midden met nieuwe en frissche krachten versterkt te zullen worden. Namelijk terwijl er nog eene vakature van vroeger bestond, hadden nu de heeren Chr. Hisser en J. F. Fak Brouwer tot haar leedwezen het voornemen te kennen gegeven om hun ontslag te nemen. De spreker hulde doende aan hunne trouwe medewerking van den beginne af, zen hun nog lang eene genoegelijke herinnering daaraan toewenschende, drukte den wensch uit, dat men wederom mannen vinden mogt, die aan een hart voor de gewigtige zaak tevens vooral praktische kennis en bekwaamheid paarden.

Vervolgens gaf de spreker nog in 't kort een algemeen overzigt over al de 25 jaren. De algemeene rekening wees de volgende getallen aan (om het belang der inrigting te doen uitkomen): gemiddelde jaarlijksche bijdragen f 5500, uitbetaalde werkloonen f 6550 (dus ruim f 1000 meer); verbruikte grondstof f 3340, verkochte fabriekaten f 5030; totale bijdragen f 137,800, werkloonen f 163,750, waaronder bijkans f 50,000 aan de bolwerken besteed.

Ten slotte roemde de spreker Gods zegen, rijkelijk ondervonden in de milde en voorbeeldig getrouwe ondersteuning van zoo velen, in de volhardende medewerking van het gemeentebestuur, ook daarin dat de leden bij leven en kracht gespaard waren tot hiertoe (terwijl van de tien oorspronkelijke oprigters nog slechts één overleden was). — De burgemeester dezer gemeente, die met enkele andere belangstellenden de vergadering bijwoonde, verzekerde de kommissie van de voortdurende goedkeuring des bestuurs, en moedigde haar aan, om op den ingeslagen weg voort te gaan.

Uit Axel schrijft men ons onder dagteekening van 29 junij:

„Op heden hadden alhier nabij de drie Schouwen, onder begunstiging van het schoonste weder, de door het bestuur der Zeeuwsche vereeniging tot verbetering van het paardenras, onder bescherminheerschap van Z. M. den koning, jaarlijks uitgeschreven keuring van paarden, ringsteking, harddraverij en wedren plaats.

„Het uitgestrekt en bij uitnemendheid geschikt terrein in de vruchtbare en fraaije omstreken onzer gemeente, leverde het oog bekorendste gezigt op, ruim bezet als het was door velerlei met vlaggen versierde tenten en door vele prachtige ekipagiën en tal van rijke toiletten, opgeluisterd door de muziekgezelschappen van Basseveelde, Moerbeke, Hulst, Koewacht, Stoppeldijke en Axel, die bij afwisseling de schoonste muziekstukken lieten hooren en niet weinig tot verhooging van de feestvreugde bijdroegen.

„Vijf à zes duizend vreemdelingen bezochten het inderdaad zoo schoone als bijzonder geanimeerde feest, en Axels ingezetenen mogten zich dus in velerlei opzigten in den grooten toevloed van vrolijk gestemde gasten verheugen.

„Ten 12 ure had de keuring van tentoongestelde paarden plaats en werd door Dom. van Putte, landbouwer te Koewacht, de eerste prijs van f 10 voor het schoonste merriepaard, door den stamhengst der vereeniging „Willem" gedekt, behaald. Aan P. A. Vereecken, landbouwer te Stoppeldijk, werd voor het naastbijkomende schoonste merriepaard de tweede prijs van f 5 toegekend. Aan B. A. van Acker, landbouwer te Westdorpe, de eerste prijs van f 10 voor het schoonste ruinpaard van 3—6 jaren oud.

„Aan J. F. Goethals, landbouwer te Neuzen, de tweede prijs van f 5, voor het naastbijkomende schoonste ruinpaard.

„De genoemde fiere stamhengst zelf werd door vele bevoegde beoordeelaars als het schoonste paard geroemd.

„Na afloop der keuring nam het feest een aanvang met de ringsteking, waaraan 37 ruiters deel namen.

„De uitgeloofde prijzen, bestaande uit: 1. een zilveren zakhorologie, 2. een dito ketting, 3. een dito cachet en sleutel, 4. een dito pijpdopper, werden respektievelijk behaald door H. de Moor, landbouwer te Zaamslag; F. Dellaert, landbouwersknecht te Westdorpe; J. Magnus, landbouwer te Stoppeldijk, en P. Cappon, molenaarsknecht te Axel.

„In de eerste harddraverij voor bereden paarden (raspaarden en zoogenaamde beerenpaarden uitgesloten) namen 18 paarden deel. De eerste prijs van f 30 werd behaald door den zwarten ruin van de wed. J. van den Bulcke, landbouwster te Axel, bereden door haren zoon C J. van den Bulcke. De tweede prijs, een met zilver gemonteerde rijzweep (cravache) werd behaald door het paard van C. Morras, landbouwer te Hontenisse, door hem zelven bereden.

„In de 2e harddraverij voor bereden paarden van alle landen en rassen, liepen tien paarden. De 1e prijs van f 50, uitgeloofd door den heer Eug. Lippens, burgemeester van Saffelaer, wonende te Gent, werd behaald door de bruine engelsche merrie, bereden door den eigenaar den heer van der Bulck, te St. Nikolaes; en de 2e prijs van f 15, uit inleggelden ad f 2,50 per mededinger, werd behaald door het bruine engelsche ruinpaard Fauchelevent, toebehoorende en bereden door den heer Alfred Mezot, te St. Nikolaes.

„In den wedren voor landbouwerspaarden waren elf paarden ingeschreven: de 1e prijs van f 50 werd behaald door het bruine merriepaard van den heer A. A. van Haelst, landbouwer te Zuiddorpe, bereden door P. de Koning; de 2e prijs van f 10 door dat van G. G. Galle, landbouwer te Axel, door hem zelven bereden; de 3e prijs, een met zilver gemonteerde rijzweep (cravache), door het bruine merriepaard van G. G. Galle voornoemd, bereden door A. de Martelaere. Aan den heeren-rid namen 8 paarden deel: de prijs van f 200, geschonken door den heer jhr. C. de Maere, voorzitter der vereeniging, werd behaald door het paard Miss Anna, toebehoorende aan de Société équestre te Gend, bereden door den heer de Bast junior, te Gend.

„Na den afloop vereenigden zich de kommissie en de werkende deelnemers, gevolgd door eene onoverzienbare volksmenigte op het ruime marktplein, alwaar onder gepaste toespraken door den heer dr. L. Hoeflands Janssen, sekretaris der vereeniging, die bij ongesteldheid van den geachten voorzitter jhr. de Maere, diens funktien waarnam, de prijzen aan de winners werden uitgereikt, terwijl aan elk muziekgezelschap ter herinnering aan het feest een fraaije zilveren vergulde medalje werd aangeboden.

„Overigens is het feest, dat tot laat in den nacht voortduurde, in de beste orde en zonder stoornis afgeloopen."

Door den gemeenteraad te Oudelande is dezer dagen besloten voortaan geen schoolgeld meer te heffen.

Naar men verneemt, zal Z.M. de koning zich den 12 dezer weder naar het Loo begeven. Ook zal H. M. de koningin omstreeks dien tijd derwaarts vertrekken. Men wil weten dat tegen dien tijd HH. KK. HH. de hertog van Brabant en de italiaansche prins Amadeus aldaar verwacht worden.

Gisteren morgen is te 's Hage aangekomen H. M. de koningin van Pruissen, begeleid door Z. K. H. prins Frederik der Nederlanden. Zij heeft zich in gezelschap van H. M. de koningin, HH. KK. HH. prins en prinses Frederik, prinses Marie en gevolg naar het Huis ten Bosch begeven.

Naar wij vernemen zal de heer Thorbecke, minister van binnenlandsche zaken, tegen de helft dezer maand 's Gravenhage verlaten, om een bezoek te brengen aan de provincie Zeeland. Het transportstoomschip Frans Naerebout is ter dispositie van zijne exc. gesteld. (*N. dagbl. van 's Gravenh.*)

Benoemingen en besluiten.

RIDDERORDEN. Vergunning verleend aan den heer J. F. Boogaard, referendaris bij het departement van binnenlandsche zaken, tot het aannemen der versierselen van ridder der Guelphen-orde 4e klasse, hem door Z. M. den koning van Hannover geschonken.

NOTARISSEN. Benoemd tot notarissen binnen het arrondissement Goes, ter standplaats de gemeente Hontenisse, A. J. C. V. Drossaerts, kandidaat-notaris te Vught, en ter standplaats de gemeente Sas van Gent, A. A. Vermandel, kandidaat-notaris en lid van den raad aldaar.

BELASTINGEN ENZ. Benoemd tot ontvangers der registratie en domeinen: te Vollenhove de heer J. H. Smits, thans te Tholen; te Tholen de heer B. H. Tours, thans te Gennep; te Enkhuizen de heer O. M. J. Moorrees, thans te Texel; te Texel de heer J. F. van Dunné, thans surnumerair, en te Gennep jhr. A. N. F. Flugi van Aspermont, thans surnumerair.

MARINE. Op verzoek eervol ontslag uit de zeedienst verleend aan den luitenant ter zee 2e klasse C. A. Niesen.

LEGER. Benoemd bij den staf van het wapen der artillerie tot magazijnmeester 1e klasse te Nijmegen, de kapitein M. P. Mol, magazijnm. 2e klasse te Woerden; tot magazijnm. 2e klasse te Breda, de 1e luitenant T. G. ter Haar, magazijnm. 3e klasse te Brielle; tot magazijnm. 2e klasse bij het departement van oorlog, de 1e luitenant F. J. Hafkemeijer, thans werkzaam bij gemeld departement; tot 2en luitenant en magazijnm. 3e klasse te Brielle, de sergeant-majoor T. Arens, van het regement veld-artillerie; tot 2en luitenant en magazijnm. 3e klasse te Woerden, de sergeant T. Visscher, van het 1e regement vesting-artillerie.

KONINKLIJKE MILITAIRE AKADEMIE. Eervol ontslag verleend uit zijne tegenwoordige betrekking van lektor der 1e klasse, met den personelen titel van hoogleeraar, in de wis- en natuurkunde aan de koninklijke militaire akademie aan dr. J. Bosscha jr., benoemd inspekteur van het middelbaar onderwijs.

Kerk- en schoolnieuws.

De heer F. J. Domela Nieuwenhuis, hoogleeraar aan het evangelisch luthersch seminarium te Amsterdam, heeft jl. zondag voor de hersteld-luthersche gemeente gepredikt. Sedert 1791 had geen leeraar eener andere gemeente voor de hersteld-luthersche het woord mogen voeren.

Gemengde berigten.

Het getal leden van ieder der 18 landhuishoudkundige kongressen, in ons land gehouden, was het volgende: 1846 (Zwolle) 211; 1847 (Arnhem) 250; 1848 (Groningen) 706; 1849 (Utrecht) 663; 1850 (Leiden) 343; 1851 (Goes) 168; 1852 (Leeuwarden) 840; 1853 (Alkmaar) 636; 1854 (Assen) 814; 1855 ('s Hertogenbosch) 803; 1856 (Maastricht) 501; 1857 (Deventer) 1095; 1858 (Nijmegen) 2721; 1859 (Winschoten) 1633; 1860 (Amersfoort) 770; 1861 (Dordrecht) 878; 1862 (Middelburg) 1186; 1863 (Leeuwarden) circa 1390 leden.

— Vrijdag nacht is te Liverpool in Waterstreet een pakhuis, met graan en katoen gevuld, door een fellen brand verwoest. De schade bedraagt ongeveer 250,000 p. st., waarvan 150,000 p. st. aan katoen. Slechts een klein gedeelte was verzekerd.

— In een pruissisch dorp waren een vijftal kinderen, bij afwezigheid hunner ouders, zoodanig bevreesd voor het zware onweder hetwelk zich ontlastte, dat zij zich allen in een groote kist verborgen. Bij het nedervallen van het deksel sprong het slot af; de jeugdige kinderen konden de kist niet weder openen en zijn alle gestikt.

— Onder meerder heeft het munt- en penningkabinet der leidsche hoogeschool in den laatsten tijd ten geschenke ontvangen, van den heer A. A. Looijen, predikant te Wissenkerke in Noord-Beveland, een zilveren penning of denier van den utrechtschen bisschop Dirk van der Aare, zijnde eene variëteit van den afgebeelden op pl. VI, no. 2—5 bij van der Chijs, „Munten der bisschoppen van de heerlijkheid en de stad Utrecht," Haarlem 1859.

— De Presse meldt het volgende geval, waarin de elektriciteit de rol van verklikker speelde. Een ingenieur bij een der oostenrijksche spoorwegen bemerkte sedert eenigen tijd, dat er groote sommen gelds uit zijn lessenaar werden ontvreemd. Om den dief te ontdekken, vervaardigde hij in zulke eene elektrische verbinding tusschen zijn lessenaar en eene zijkamer, in dier voege dat, zoodra eene geldrol uit den lessenaar werd weggenomen, de daardoor veroorzaakte wrijving eene in de zijkamer geplaatste donderbus moest doen ontploffen. Dit volbragt hebbende, verwijderde hij zich, zeggende dat hij een reisje ging ondernemen. Eenige uren later deed eene sterke ontploffing het geheele personeel schrikken; men snelde naar het kantoor van den ingenieur en vond er een besteller, die den lessenaar had geopend, het geld wilde wegnemen en, nog geheel ontsteld, stond over de daardoor veroorzaakte ontploffing.

— Eergisteren is te 's Hage de nieuwe haring aangekomen, waarvan het gewone geschenk aan Z. M. den koning en de verdere vorstelijke familie is toegezonden.

— De troon van Z. M. den koning, geplaatst in de tweede kamer der staten generaal sedert de regering van koning Willem I, zal thans worden vernieuwd. De werkzaamheden zijn opgedragen aan de heeren Gebrs. Horrix te 's Hage.

— Volgens het Dagblad van Zuid-Holland en 'sGravenhage heeft dezer dagen een geacht ingezeten dier gemeente ten gevolge eener onvoorzigtigheid met het branden van een petroleum-nachtlampje bijna het leven verloren. Dit lampje waarvan de pit geene genoegzame lengte had om door de olie te worden gevoed, was in zijne slaapkamer gebragt. Op het punt zich ter ruste te begeven, werd hij gelukkig uitgeroepen. Na verloop van een uur terugkeerende, vond hij zijne kamer met stiklucht vervuld, zoodanig dat indien hij zonder uitgeroepen te zijn zich ter ruste had begeven, hij voorzeker zou zijn gestikt. Dit strekt dus ter waarschuwing voor hen die zich van petroleum-nachtlampen bedienen, om vooral zorg te dragen dat de pit genoegzame lengte heeft om behoorlijk de olie te kunnen bereiken.

— Het zesde nationale zangersfeest der nederlandsche liedertafels zal naar men verneemt, dit jaar te Amsterdam plaats vinden op 5 en 6 augustus aanstaande. Daaraan zullen deelnemen de liedertafels: Eutonia, Euterpe, Amstels mannenkoor, Oefening baart kunst en Apollo van Amsterdam, Amphion van Rotterdam, Amstelstroom van Nieuwer-Amstel, Arion van Alkmaar, Aurora van Utrecht, Crescendo van Enkhuizen, Caecilia van Nijmegen, Con Amore van Weesp, Erato van Wageningen, Euterpe van Arnhem, Euterpe van Kampen, Gruno van Groningen, Kunstmin van Dordrecht, Mannen zangvereeniging van Utrecht, Oefening en uitspanning van 's Bosch, Sapho van Hoorn, Vereeniging van 's Hage, Wega van Zutphen, en Zang en vriendschap van Haarlem, uitmakende een geheel van 23 zangvereenigingen, bij eene getalsterkte van meer dan 600 geoefende zangers.

— Te Britzingen nabij Müllheim, in het groothertogdom Baden, werd op 30 junij jl. eene zeldzame plegtigheid gevierd. Eene talrijke schaar begaf zich in statigen optogt kerkwaarts; aan het hoofd der feestelingen wandelden een jeugdig bruidegom en bruid, die in den echt zouden verbonden worden; achter hen volgden de vader en moeder des bruidegoms, die de zilveren bruiloft en de grootouders, die de gouden bruiloft vierden.

Thermometerstand.

6 julij. 's av. 11 u. 64 gr.
7 „ 's morg. 7 u. 67 „ 's midd. 1 u. 80 „ 's av. 11 u. 64 gr.
8 „ 's morg. 7 u. 66 „ 's midd. 1 u. 72 gr.

Zomervergadering der provinciale staten van Zeeland.

Avondzitting van den 7 julij.

Tegenwoordig de kommissaris des konings, voorzitter, 38 leden en de griffier.

Afwezig: met kennisgeving, de heeren van Eek, Kakebeeke, Moolenburgh en Hombach, en zonder kennisgeving, de heeren Dronkers, de Jonge, Pierssens, Sergeant en Schout Velthuijs.

De vergadering wordt door den voorzitter in naam des konings geopend.

Voor kennisgeving wordt aangenomen de mededeeling des voorzitters dat schriftelijk berigt van verhindering is ingekomen van de vier eerstgenoemde afwezige leden, alsmede dat de heer C. Schout Velthuijs om redenen van gezondheid zijn ontslag neemt als lid der provinciale staten.

Het verslag van gedeputeerde staten omtrent den toestand der provincie over 1862 — hetwelk nog niet geheel is afgedrukt maar vermoedelijk in den loop dezer week aan de leden gedrukt zal worden ter hand gesteld — zal voor de leden ter griffie worden nedergelegd.

De volgende stukken worden gelezen en voor kennisgeving aangenomen:

a. koninklijk besluit van den 5 december 1862, no. 61, houdende goedkeuring van de besluiten der staten van den 7 november 1862, nos. 11 en 12, tot verkoop van puin op den weg van Neuzen naar Axel, en tot wijziging der begrooting van de enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven voor 1862;

b. koninklijk besluit van den 18 februarij 1863, no. 51, houdende goedkeuring van de besluiten der staten van den 8 november 1862, nos. [illegible] eener geldleening van f 525,000 en tot wijziging der begrooting van de enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven voor 1863;

c. idem van den 22 junij 1863, no. 58, houdende toepassing van art. 36 der wet op het lager onderwijs in de gemeente Duivendijke, voor den bouw van een schoollokaal met onderwijzerswoning in die gemeente;

d. het duplikaat der door de algemeene rekenkamer gearresteerde rekening van den betaalmeester te Middelburg wegens de provinciale fondsen over 1861, hetwelk ter griffie wordt nedergelegd;

e. eene mededeeling door gedeputeerde staten van Zr. Ms. beschikking op het adres van den gemeenteraad van Waterlandkerkje om toepassing van art. 36 der wet op het lager onderwijs ter zake van de kosten van een te bouwen nieuw schoollokaal met onderwijzerswoning aldaar;

f. idem nopens de kwijtschelding van schuld wegens het aan den kerkeraad der hervormde gemeente te Ritthem toegekend renteloos voorschot voor de beklinkering van den zandweg tusschen Ritthem en Oost-Souburg;

g. idem omtrent de verbetering der kommunikatie tusschen het voormalig 4e en 5e distrikt, welke ter inzage voor de leden op de griffie zal worden nedergelegd.

Naar de afdeelingen worden verzonden:

I. een voorstel van gedeputeerde staten betrekkelijk het adres van den gemeenteraad van Borssele om toepassing van art. 36 der wet op het lager onderwijs, voor den bouw van een nieuw schoollokaal met onderwijzerswoning in die gemeente;

II. idem tot wijziging van het tarief voor reis- en verblijfkosten der provinciale vecartsen in Zeeland;

III. idem tot het verleenen van eene te gemoetkoming ad f 150 aan den betaalmeester te Middelburg, als vergoeding voor zijne werkzaamheden voortvloeijende uit de provinciale geldleening van f 525,000;

IV. de verantwoording van gedeputeerde staten, wegens de enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven over 1861;

V. de begrooting der kosten van het provinciaal bestuur, voor zoo veel het rijksbestuur is, voor 1864;

VI. de begrooting der enkel provinciale en huishoudelijke inkomsten en uitgaven voor 1864, met een voorstel van gedeputeerde staten betreffende te heffen opcenten op de grond- en personele belastingen ten behoeve der provincie;

VII. een adres van den raad der gemeente Middelburg, houdende verzoek dat de bij besluit der staten van den 11 julij 1853, no. 5, aan de geneeskundige school aldaar van wege de provincie verleende toelage ad f 1500, toegekend voor tien jaren, wederom voor een nieuw tijdvak van tien jaren moge worden verstrekt; met een daartoe betrekkelijk voorstel van gedeputeerde staten;

VIII. een adres van J. van den Heuvel, gewezen steigerschuitschipper te Breskens, houdende verzoek om weder met eene gratifikatie begunstigd te worden; met een daartoe betrekkelijk voorstel van gedeputeerde staten.

Het gewijzigd ontwerp van gedeputeerde staten voor een reglement van policie voor de polders in Zeeland, hetwelk gedrukt aan de leden is rondgedeeld, zal in de eerstvolgende openbare vergadering worden behandeld.

Naar eene later benoemde kommissie worden verzonden twee adressen van J. de Putter c. s., grondeigenaren en landbouwers in het kanton Axel, en van C. M. van Dixhoorn c. s., voor het meerendeel landlieden te Zaamslag, houdende verzoek om eene wijziging te bevorderen van art. 64 van het reglement op de buurtwegen en voetpaden in Zeeland ten aanzien van het ter rotting leggen van vlas in slooten langs de wegen.

Voor kennisgeving worden nog aangenomen: eene opgave der sedert de laatste vergadering plaats gehad hebbende onderhandsche aanbestedingen door gedeputeerde staten, volgens het slot van art. 23 hunner instruktie; de mededeeling, volgens het laatste lid van art. 2 der instruktie van gedeputeerde staten, van de zamenstelling der afdeelingen van de leden van dat kollegie; en de mededeeling dat de presentielijsten der vergaderingen van gedeputeerde staten, volgens art. 86 der provinciale wet, alsmede een staat van al de provinciale ambtenaren en bedienden, volgens art. 11 der instruktie voor gedeputeerde staten, ter inzage van de leden ter griffie zijn nedergelegd.

Tot leden der kommissie voor de verzoekschriften wijst de voorzitter aan de heeren Cau, Hoelands Janssen en Fokker.

De verkiezing van een buitengewoon lid van gedeputeerde staten wordt tegen de volgende openbare zitting vastgesteld.

De vergadering gaat hierop over tot hare splitsing in afdeelingen, waarbij worden aangewezen als te behooren tot de *eerste afdeeling*: de heeren de Casembroot, Vader, Hoelands Janssen, Callenfels, Cau, Hoogenboom, Verhagen, van den Bosch en Bybau; en als leden van gedeputeerde staten de heeren Buteux en van der Bilt;

tweede afdeeling: de heeren de Smidt, Uyttenhooven, Vis, Blaauboer, Hammacher, H. J. van Deinse, van der Have, Lambrechtsen en de Jonge van Ellemeet; benevens de heeren van Citters en Sprenger als leden van gedeputeerde staten;

derde afdeeling: de heeren F. van Deinse, Mazure, de Lange, Benteyn, van der Vliet, de Visser, Snijder, Onghena en Risseeuw; alsmede de heeren Begius en Fokker als leden van gedeputeerde staten.

De volgende openbare zitting wordt bepaald op a. s. vrijdag des morgens te tien ure, waarna de voorzitter deze zitting sluit en de leden uitnoodigt zich naar de afdeelingen te begeven en over te gaan tot de benoeming harer voorzitters en ondervoorzitters.

Gemeenteraad van Goes.

Zitting van 6 julij.

Mededeeling van goedgekeurde raadsbesluiten. — Mededeeling van den voorzitter dat hij, volgens het besluit in eene besloten vergadering genomen, heeft aangekocht het huis van de Erven de Jonge, bestemd tot brugophaalders woning, voor f 1891,39 met inbegrip der kosten, tot welker betaling de raad besluit. — Is ingekomen het berigt dat mr. J. G. de Witt Hamer het lidmaatschap der schoolkommissie heeft aanvaard. — De staten van oninbare posten op den hoofdelijken omslag en hondenbelasting zijn vastgesteld. — Goedgekeurd de rekening van het Gasthuis. — De poging van burgemeester en wethouders om de gemeente in 1864 begunstigd te zien met de bijeenkomst van het nijverheids kongres wordt ondersteund. — Vastgesteld het raadsbesluit om te heffen 84 opcenten van binnen- en 56 opcenten van buitenlandsch gedistilleerd. — Het verzoek van den heer J.J. van den Broeke & co., om eenige boomen bij de draineerbuizen-fabriek te roeijen, is aangehouden. — Eenige staatsbladen zijn overgelegd en de vergadering gesloten.

BUITENLAND.

Algemeen overzigt.

Sedert eenige dagen hebben er te Berlijn kleine rustverstoringen plaats, welke het bewijs leveren dat de bevolking aldaar in een staat van spanning verkeert, waartoe ongetwijfeld de tegenwoordige staatkundige toestand van Pruissen ten grondslag ligt. De oorzaak der eerste ongeregeldheden in de Oraniënstrasse was onbeteekenend; zij heeft evenwel later tot zamenscholingen op Mauritius-plein geleid, welke nog voortdurend des avonds in mindere of meerdere mate worden waargenomen. De oorzaak der eerste rustverstoring in de Oraniënstrasse schijnt toe te schrijven te zijn aan het uitzetten van een bierhuis-houder, waarbij de bevolking met de policie slaags geraakte. Bij de zamenscholingen op de volgende dagen werden er pogingen aangewend om barrikaden op te werpen. Eene aanrukkende patrouille werd door de overmagt genoodzaakt in de nabijzijnde huizen eene toevlugt te zoeken, waarop de glazen dezer woningen verbrijzeld werden. Eene sterke policie-magt, welke met blooten sabel tegen de rustverstoorders oprukte, herstelde weldra de orde, terwijl ongeveer 80 personen gearresteerd werden.

Ten gevolge van dit alles heeft de policie last gegeven dat alle huizen en magazijnen in de straten, alwaar voortdurend zamenscholingen plaats hebben, des avonds ten negen uur moeten gesloten worden.

Voor alsnog kan men, volgens geloofwaardige berigten uit de pruissische hoofdstad, verzekerd zijn dat de politiek, — weligt als aanleiding, maar zeker niet als onmiddellijke oorzaak — vreemd is aan deze ongeregeldheden, terwijl zelfs de bewoners van andere gedeelten van Berlijn zich om deze rustverstoringen niet bekommeren.

De handelwijze van de engelsche parlementsleden Roebuck en Lindsay, ten aanzien van hun onderhoud met keizer Napoleon betrekkelijk eene interventie in Amerika, heeft op de engelsche natie een zeer ongunstigen indruk gemaakt. De dagbladpers is heftig op hen verbolgen en zelfs de meest gematigde organen bestempelen beide staatslieden met den naam van „keizerlijke agenten, welke in een engelsch parlement eene napoleontische partij willen vormen." Ons komt het voor dat de heeren Roebuck en Lindsay als de onschuldige oorzaken te beschouwen zijn voor deze echt engelsche uitbarsting tegen Frankrijk, terwijl het niet onmogelijk zoude zijn dat men daarvan partij trok om der toenadering, welke door de poolsche kwestie tusschen de beide natiën voor een oogenblik scheen tot stand te komen, eene andere rigting te geven. Overigens is het vrij zeker dat èn de heeren Roebuck en Lindsay èn alle mogelijke interventie-plannen in Amerika vooreerst hunne populariteit hebben verloren.

De komst van koning George I in zijn grieksch rijk wordt sedert eenige dagen meer dan ooit gewenscht. Immers er zijn weder woelingen en ongeregeldheden te over in de helleensche hoofdstad. Volgens de laatste berigten waren zelfs door de russische, engelsche, fransche en italiaansche oorlogsvaartuigen mariniers ontscheept tot bescherming der verschillende vreemdelingen te Athene.

De Moniteur universel bevat een rapport van den franschen konsul te Tananarive omtrent de madagaskarsche revolutie, waaruit blijkt dat de omwentelingspartij minder tegen den invloed der vreemdelingen, dan wel tegen de misbruiken, knevelarijen en heerschzucht der omgeving van koning Radama II te velde trekt. De volgende gebeurtenissen op Madagaskar en de handelwijze der thans zegevierende partij kunnen ons eerst omtrent de juistheid van dit individueël gevoelen des franschen konsuls behoorlijk inlichten.

Polen.

L'indépendance belge trekt heden in haar politiek overzigt te velde tegen de oorlogzuchtige geruchten en vermoedens, welke zich hier en daar met het oog op de poolsche aangelegenheden steeds blijven vertoonen, terwijl in allen gevalle eene uitbarsting des oorlogs voor de aanstaande lente niet met redelijken grond verwacht kan worden. Genoemd dagblad ontzegt overigens alle waarschijnlijkheid aan de bewering dat Rusland slechts tijd wenscht te winnen om des te gemakkelijker den poolschen opstand gedurende den naderenden winter te kunnen dempen.

„Vooreerst — zegt L'indépendance — kunnen wij niet zonder tegenbewijs aannemen dat er in den tegenwoordigen tijd eene regering wordt gevonden, welke dan ook, die op dergelijke machiavellistische wijze zou willen of kunnen te werk gaan, al had dergelijke regering zelfs niet als de russische, zekere — te veel uit het oog verlorene — waarborgen gegeven van vrijzinnige en verlichte tendenzen. Overigens mogen wij aannemen dat zoodanige berekening van het kabinet van St. Petersburg al zeer onjuist zou zijn, want de guurheden des winters zullen de russische troepen niet minder treffen dan de polen." Deze laatste opmerking van het belgisch dagblad is — hoewel in letterlijken zin opgevat juist — met het oog op den toestand van polen en russen, met het oog op de gesteldheid van den grond waarop gestreden wordt, zoo oppervlakkig mogelijk te noemen. Immers, vergissen wij ons niet ten eenenmale dan is al hetgeen omtrent den poolschen opstand in dagbladen en tijdschriften is bekend geworden geheel in tegenspraak met deze bewering.

In de eerste plaats weten wij dat de polen, sedert den val van Langiewicz hunne kracht ontleenen aan de wijze waarop zij strijden tegen de russische legerscharen. Achten zij het oogenblik om eene russische legerafdeeling aan te vallen gunstig dan komen zij eensklaps uit de bosschen te voorschijn, waarin zij na afloop van den strijd weder verdwijnen. De digte bosschen beschermen de opstandelingen tegen vele krijgsoperatiën der russische generaals welke hun in een ander geval zeer zeker noodlottig zouden wezen. Moge nu de winter even streng zijn voor polen en russen, de laatste zijn in ruime mate voorzien van alles wat tot bestrijding daarvan dient, en kunnen met eenige moeite zich de noodige hulpmiddelen voor een winterveldtogt benoodigd verschaffen.

De polen daarentegen worden door den winter van het bescherdiende gebladerte der bosschen beroofd, terwijl de met sneeuw bedekte mastbosschen hier en daar een weinig uitlokkende en veilige verblijfplaats zijn. Is de aanvoer van wapenen en krijgsbehoeften voor de polen reeds hoogst moei-

jelijk, de aanvoer van legertenten om zich tegen den winter te beschutten is onmogelijk.

Bij dit alles komt nog dat de russische soldaten als meer gehard tegen de koude en ontberingen des winters kunnen beschouwd worden dan de poolsche opstandelingen, waarvan een groot aantal uit vaderlandsliefde het geweer hebben opgevat, maar vóór dien tijd in hunne kasteelen van dergelijke ellende, aan winterveldtogten eigen, niet het geringste denkbeeld hadden.

Is het derhalve de berekening van prins Gortschakoff om gedurende het wintergetijde door eene buitengewone krachtsontwikkeling den opstand te vermorselen, dan gelooven wij dat de kansen voor de polen nog ongunstiger zullen zijn, dan thans reeds het geval is.

— Uit Lemberg wordt aan de Oesterreichische Zeitung geschreven:

„Ondanks de groote waakzaamheid en de strengheid der oostenrijksche autoriteiten is het aan twee wel gewapende en goed uitgeruste afdeelingen opstandelingen, de eene van 1400 man infanterie en 400 man kavallerie, de andere van 1000 man infanterie, gelukt om op 1 julij de grenzen te Radziwilow en te Podkowic over te trekken en Radziwilow te bemagtigen. De russische troepen trokken in de rigting van Kizemeniec. Aan eene derde afdeeling is het overtrekken der grenzen door oostenrijksche grenswachters, die een honderdtal vrijwilligers gevangen namen en een vijftigtal voertuigen bemagtigden, belet geworden.

„Deze opstandelingen-afdeelingen staan onder bevel van Wysocki, die in den hongaarschen oorlog bekend is geworden. Op den volgenden dag heeft Wysocki een gelukkigen aanval op de russische liniën ten zuiden van Radziwilow bij Podezcjew gedaan. Het doel dezer expeditie schijnt de inneming van Kremenez, de hoofdstad van Volhynië, te wezen.

Griekenland.

Den 26 junij heeft de nationale vergadering eene buitengewone zitting gehouden, om verslag te ontvangen van de deputatie die door haar naar Kopenhagen gezonden en twee dagen vroeger terug gekomen was. Een van de leden der deputatie heeft in die zitting het besluit van den koning van Denemarken, waarbij de grieksche kroon voor prins Wilhelm aangeboden is, voorgelezen, alsmede een schrijven van den nieuwen koning, aldus luidende:

„George I, koning der grieken, aan de nationale vergadering.

„Mijne heeren, de aandrift van mijn hart volgende, zou ik de persoonlijke betuiging mijner gezindheid willen voegen bij de boodschap waarbij de kroon, die de grieksche natie mij geroepen heeft te dragen, door Z. M. den koning van Denemarken voor mij wordt aangenomen. Ik zal mij met geestdrift naar mijn nieuw vaderland begeven om u te bewijzen dat ik van nu af geenen anderen pligt ken dan om als een goed griek te leven en te sterven voor het geluk en de onafhankelijkheid der natie, en het is mijne overtuiging, mijne heeren, dat het met uwe hulp, met de vriendschap der mogendheden en bovenal met Gods hulp goed zal gaan met de belangen des vaderlands, die voortaan overal en altijd mijne belangen zullen zijn.

„Het maakt mij gelukkig en trotsch, mijne heeren, u te kunnen begroeten bij monde van die goede en edele vaderlandsvrienden, welke, door uw vertrouwen gekozen zijnde, zich herwaarts, ver van het vaderland, hebben begeven om mij het eerst als uwen koning te begroeten. Zij zullen u zeggen dat zij mij hebben gevonden vol ingenomenheid met mijn nieuwe vaderland, en dat ik vurig wensch mij weldra in uw midden te kunnen bevinden. Ontvang mij, mijne heeren, met het zelfde vertrouwen hetwelk mijn hart u toedraagt, en leert mij met u werkzaam zijn voor het geluk van mijn schoone vaderland, hetwelk God bescherme."

Na de voorlezing dier twee stukken gaf de vergadering, gelijk het op de tribunes aanwezige publiek, uitbundige blijken van geestdrift, en werd besloten de deputatie voor het volbrengen harer taak te danken en het schrijven van koning George te beantwoorden gelijk voegde.

HANDELSBERIGTEN.

Graanmarkten enz.

AMSTERDAM 8 julij. Raapolie op zes weken f 45¾. Lijnolie op zes weken f 47¼.

Prijzen van effekten.

Amsterdam 8 julij.

Nederland.	Certifik. Werkelijke schuld . .	2½	pct.	64¼
	dito dito dito . .	3	„	76⅞
	dito dito dito . .	4	„	99⅞
	Aand. Handelmaatschappij . .	4½	„	148⅜
België.	Certifikaten bij Rothschild . . .	2½	„	—
Rusland.	Obligatien 1798/1816	5	„	102¼
	Certifik. Hope & co.	4	„	—
	Oblig. dito 1855, 6de serie	5	„	90⅛
	dito dito Leening 1860	4½	„	—
	Certifikaten	6	„	—
	Aand. spoorweg		„	205¼
Polen.	Schatkistobligatien	4	„	—
Oostenrijk.	Obligatien metalliek	5	„	64¼
	dito 1847/1852	2½	„	33¼
	dito rente Amsterdam	5	„	85⅝
	dito nationale	5	„	68⅞
	Bank aktien	3	„	—
Italië.	Leening 1861	5	„	67⅝
Spanje.	Obligatien (binnenlandsche) .	3	„	51⅜
	dito . . . . 3 thans	2	„	48⅛
	Amortisable schuld		„	—
Portugal.	Obligatien 1853	3	„	47⅜
	dito 1856—1862	3	„	47¼
Griekenl.	dito (blaauwe)	5	„	34¼
Vereen. Stat.	dito (1874)	5	„	69
Illinois.	dito	7	„	78¼
Mexiko.	dito	3	„	36¼
Grenada.	dito afgestempeld	4½	„	15¼
Venezuela.	dito	2	„	24

Coupons en losbare obligatiën.

AMSTERDAM 6 julij. Metalliek f 25.57½. Napels f —,—; Diverse engelsche in £ f 11.72½; Engelsche Port. f 11.72½; Fransche f 55.68¾; Belgische f 55,75; Pruissische f 34,68¾; Spaansche piasters f 2,41; Spaansche coupons per fr. f —,—; Hamburger Russen f —,—; Russische in zilveren roebels f 35,50; Poolsche in fl f 27,—; Nationale metalliek f 28,07½; Dollars in goud f 2,85.

ADVERTENTIEN.

Getrouwd:

J. A. ZEEGELAAR,
Weduwn. van M. J. LUITWIELER,
en
J. L. DE KORVER.

Rotterdam,
den 8 Julij 1863.

Heden beviel voorspoedig van eene DOCHTER M. J. W. BAL, geliefde Echtgenoot van
J. H. WILHELMUS.

Middelburg,
den 7 Julij 1863.

Algemeene kennisgeving.

Voor de vele bewijzen van belangstelling, op mijn 80sten Jaardag ontvangen, betuig ik bij deze mijnen hartelijken dank.

N. J. LADENBERG.

Middelburg,
den 6 Julij 1863.

Het Bestuur der Kiezersvereeniging DE GRONDWET maakt bekend dat, in de Maandag gehoudene Vergadering dier Vereeniging, tot Candidaten voor de betrekking van Lid van den Gemeenteraad, ter vervulling der vakatures, ontstaande door de periodieke aftreding, zijn gekozen, de Heeren:

Dr. M. H. DAMME;
Mr. P. J. G. VAN DIGGELEN;
J. P. VAN VISVLIET.
Jhr. Mr. A. W. SNOUCK HURGRONJE, en
P. VAN DE GRAFT.

(De laatste bij loting tegen Mr. W. C. BORSIUS.)

Het Bestuur van het ZEEUWSCH GENOOTSCHAP DER WETENSCHAPPEN brengt ter kennis van Directeuren en Leden, dat de verzameling Kaarten, Portretten, Platen enz., getiteld **Zeelandia illustrata**, in een der lokalen van het Museum ter bezigtiging zal liggen, van Zondag den 12 Julij tot en met Zaturdag den 18 daaraanvolgende, dagelijks van 2 tot 4 ure des namiddags.

Namens het Bestuur des Genootschaps,
De Secretaris,
J. H. DE STOPPELAAR.

KROONDOMEIN.

VERPACHTING van TIENDEN gelegen in het *District Middelburg, voor den jare 1863:*

Te **Veere**, ten overstaan van den Notaris D. VERHULST, op Dingsdag den 14 Julij 1863, des voormiddags ten 10 ure, op den Kampveerschen Toren;

Te **Vlissingen**, ten overstaan van den Notaris D. UYTTENHOOVEN, op Vrijdag den 17 Julij 1863, des voormiddags ten 10 ure, op het Stadhuis.

Nadere inlichtingen zijn te bekomen ten Kantore van den Rentmeester, Londensche Kade, H no. 61

De Militaire Onder-Intendant, belast met het toezigt over het beheer der Garnizoensbakkerij te **Vlissingen**, zal op Vrijdag den 24 Julij 1863, des middags ten 12 ure, ten dienste dier Bakkerij aanbesteden de levering van

16 Last **Roode of Rhijntarwe**, wegende minstens 77 Ned. Ponden het Mud;

16 Last **Zeeuwsche Tarwe**, wegende minstens 74 Ned. Ponden het Mud;

8½ Last **Inlandsche of Pruissische Rogge**, wegende minstens 72 Ned. Ponden het Mud.

De voorwaarden dezer Aanbesteding liggen ter lezing op het Bureau van voornoemden Onder-Intendant, van des morgens 10 tot 12 ure.

De omslag van het Inschrijvingsbiljet en de in te zenden Monsters moeten van het zelfde merk voorzien zijn.

Vlissingen, den 9 Julij 1863.

De Onder-Intendant voornoemd,
RIJGERBOS OUWENS.

De Notaris P. VAN DE GRAFT zal op Zaturdag den 11 Julij 1863, des voormiddags ten 10 ure, op de Gemeente **Sint Laurens**, in de Herberg bewoond door de Weduwe A. BOONE, in het openbaar te koop aanbieden

EEN HOFSTEEDJE, staande en gelegen in de Gemeente Sint Laurens, groot 79 Roeden 20 Ellen, bewoond door MARINUS GILLISSEN.

En na afloop daarvan, op gemeld Hofsteedje, eene partij

VRUCHTEN TE VELDE,

als: Tarwe, [illegible]boonen, Gerst, Aardappelen en Mangelwortels, benevens drie **Koeijen**, een Kweekkalf een [illegible] Varken, twee Melkgeiten, **Mest**, Bouw- en Melkersgereedschappen en hetgeen meer zal worden geveild. — Gemelde Onroerende Goederen zijn inmiddels UIT DE HAND TE KOOP. Te bevragen bij den Heer J. M. DE RUYTER, te Sint Laurens.

De Notaris Mr. T. A. WAGTHO, residerende te Tholen, zal in het openbaar presenteren te verkoopen

37 PERCEELEN

BOUW- EN WEILAND EN TUIN,

gelegen onder de Gemeenten Poortvliet en Scherpenisse, te zamen groot **49 Bund. 46 Roed. 40 Ellen.**

De Veilingen zullen gehouden worden: voor den INZET, op Donderdag den 16den Julij 1863, te **St. Annaland**, in de Herberg van P. SOETERS; voor den VERKOOP, op Donderdag den 30sten Julij 1863, te **Tholen**, in de Herberg van den Heer N. D. P. AUGUSTIJN; beide des namiddags ten 2 ure.

Alles breeder bij Biljetten omschreven.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris.

OPENBARE VERPACHTING VAN TIENDEN,

te Middelburg, Donderdag 23 Julij 1863, des voormiddags ten elf ure, in het NEDERLANDSCH LOGEMENT.

UIT DE HAND TE KOOP

een wel voorziene **PLATTELANDS APOTHEEK** met al de daartoe behoorende Instrumenten, nagelaten door den WelEd. Heer J. B. SCHUMAN, Heel- en Verloskundige te Serooskerke.

Te bevragen bij den Apoth. HENRIJ, *te Middelburg.*

TERSTOND uit de Hand te Koop een goed onderhoudene **WIND-KOORN- en PELMOLEN.** — Brieven franco, onder letter B., bij de Boekhandelaars VAN BENTHEM & JUTTING, te Middelburg.

TE KOOP

een Belgisch Eikenhouten MOLENAS, lang 6.25 El, op het midden der lengte in de koord 2,10 El, bij den Molenmaker I. DE GROOTE, te Nieuwvliet.

ZEER ZWAAR BLANK GEZOUTEN SPEK,

per minstens vijf Oncen, à 23 en 27 cent, te bekomen, Korte Geere, wijk K no. 356, dagelijks des morgens van 9—12 ure en des namiddags van 2—6 ure, des Zaturdags tot 8 ure. — Men kan ook groote hoeveelheden tegen minderen prijs bekomen.

In 't **SIGAREN-MAGAZIJN** van P. M. BURKI, Koepoortstraat, bij het Molenwater, zijn steeds voorhanden: HAVANNA, MANILLA en andere soorten van SIGAREN, van af *f* 12,50 tot *f* 150 per mille. Belooft bij voortduring zijnen Begunstigers eene accurate bediening.

Bij de Wed. M. VAN OUWERKERK, Smallekade G 56, is bij voortduring te bekomen het van ouds beroemde **GEHEIM MIDDEL** tot wering van Ratten, Muizen enz.

Een oud Heer vraagt eene **Huishoudster**, tusschen de 40 à 50 jaren oud, van de Hervormde Godsdienst, goed kunnende koken, wasschen en Huiswerk verrigten; Loon naar bekwaamheid, voorzien van goed getuigschrift. Adres letter C. bij den Boekh. J. J. THOMKINS.

Met November eene **Werkmeid** benoodigd, op de Rouaansche Kade, G 127.

Eene **Meid** benoodigd terstond, Kortendelft, F 22.

Een **Jongen** noodig bij K. S. FREDERIKS, Kortend.

STOOMBOOTDIENST

TUSSCHEN MIDDELBURG EN ROTTERDAM.

Uren van vertrek in Julij.

VAN MIDDELBURG.				VAN ROTTERDAM.			
Donderdag	9	's morg.	[illegible] ure.	Donderdag	9	[illegible]	12 ure.
Vrijdag	10	„	[illegible]	Vrijdag	10	[illegible]	12
Zaturdag	11	„	8	Zaturdag	11	namidd.	2
Zondag	12	„	9.30	Zondag	12	's morg.	6
Maandag	13	„	10	Maandag	13	„	6
Dingsdag	14	„	11	Dingsdag	14	„	7
Woensdag	15	„	11.30	Woensdag	15	„	7
Donderdag	16	's midd.	12	Donderdag	16	„	8.30
Vrijdag	17	„	12.30	Vrijdag	17	„	8.30
Zaturdag	18	„	12.30	Zaturdag	18	„	10.30
Zondag	19	's morg.	6	Zondag	19	„	10.30
Maandag	20	„	6	Maandag	20	„	10.30
Dingsdag	21	„	6	Dingsdag	21	„	10.30
Woensdag	22	„	7	Woensdag	22	„	10.30

De maandelijksche **Afvaartlijsten** zijn, door welwillende tusschenkomst van onderscheidene Heeren Postdirecteuren, ten hunnen Kantore verkrijgbaar gesteld, tegen betaling van twee cent.

SNELPERSDRUKKERIJ VAN DE GEBROEDERS ABR[illegible]